

AUTEM do Chorvatska 2015

www.TipCars.com

Chystáte se v létě do Chorvatska?

Poradíme jak, kudy, za kolik

Pro milovníky mořských pláží má Česko velkou nevýhodu, žádné tu nejsou. Proto mnoho Čechů každé léto vyráží za slunnými plážemi a slanou vodou k Jadranu v Chorvatsku. Pro mnohé z nich to znamená mnohahodinové cesty ve svých autech a stovky kilometrů po nejružnějších silnicích a dálnicích několika zemí.

Kudy k chorvatskému Jadranu

Do Chorvatska se jednoduše řečeno jede na jih, ale možností, jak se z Česka dostat na jih, je několik. A navíc nejkratší cesta nutně neznamená nejrychlejší, nejekonomičtější nebo nejjednodušší. Trasa cesty se dá přizpůsobit různým hlediskům, například z pohledu nákladů, z pohledu plynulosti jízdy či třeba doby, kdy cestu podniknout. Už na začátku je také dobré zohlednit, zda pojedeme na sever nebo na jih Chorvatska, protože to má na plánování trasy také svůj vliv. Chorvatské pobřeží totiž měří téměř 500 km.

Za poslední roky se cestování autem do Chorvatska hodně zlepšilo, především co se týče stavu silnic a dálnic a jejich sítě. Letos by paradoxně mohly nastat největší komplikace na české dálnici D1, kde se to jen hemží omezeními. Obecně můžeme říci, že se do Chorvatska dostaneme dvěma způsoby, přes Rakousko a Slovinsko nebo přes Maďarsko. V prvním případě je to vhodný směr pro cesty na sever Chorvatska z Prahy a převážné části Čech. Přes Maďarsko (ať už cesta vede také přes Rakousko nebo přes Slovensko) je určitě výhodnější, pokud je cílovou destinací některé z letovisek třeba ve střední a jižní Dalmácii. A to platí jak pro turisty z Brna, Ostravy či Moravy obecně, ale také z Prahy. Zdá se to zvláštní, ale cesta z Prahy do Splitu je přes Slovensko a Maďarsko jen o pár desítek kilometrů delší než přes Rakousko a Slovinsko, přitom zabere stejný čas a stojí méně.

Nejčastější trasy cest do Chorvatska

Praha – České Budějovice – Linec – Štýrský Hradec – Maribor – Záhřeb

Praha/Brno/Ostrava – Vídeň – Štýrský Hradec – Maribor – Záhřeb

Praha/Brno/Ostrava – Bratislava – Mosonmagyaróvár – Csorna – Szombathely – Lendava – Čakovec – Záhřeb

Praha/Brno/Ostrava – Bratislava – Budapešť – Nagykanizsa – Záhřeb

Praha/Brno/Ostrava – Vídeň – Szombathely – Lendava – Čakovec – Záhřeb

Jedeme přes Rakousko a Slovinsko

Vezměme si hlavní město Chorvatska Záhřeb za jakýsi neuralgický bod, ze kterého se pak cesty z Česka větví do vybraných jednotlivých letovisek. Potom nejkratší vzdálenost z našeho hlavního města urazíme na trase Praha – České Budějovice – Linec – Štýrský Hradec – Maribor – Záhřeb, tedy asi 660 km. Tato trasa je vhodná pro většinu výchozích bodů v Čechách, absolvovat ji ale z Brna či dokonce Ostravy nedává smysl, tedy pokud netoužíme po dobrodružství, rakouských památkách, pivu, vínu a dobrotách k jídlu. I když je tedy nejkratší, rozhodně ne nejrychlejší.

Především se na našem území vyhýbá dálnicím, které přijdou ke slovu až před rakouským Lincem, konkrétně jde o dálnice A1 a A9. Po cestě nás pak čekají Bosrucký dálniční tunel (5,5 km, cena 5 EUR), Gleinalmský tunel (8,3 km, cena 8 EUR) a Tunel Plabutsch (10 km, zdarma) a s tím spojené riziko dlouhých kolon. Placený úsek se dá objet po horských silnicích přes průsmyky Tauernpass a Katchbergpass, což nám cestu nijak dramaticky neprodlouží, avšak za cenu časové ztráty a značného převýšení, tedy i namáhání vozu a větší spotřeby. Jestliže cestujeme na Istrii, cesta ze Štýrského Hradce (německy Graz) pokračuje přes Villach a skrze tunel pod Karavankami, tedy dalších 7 eur, do slovinské Lublaně a dále na Istrii.

Druhou možností je vydat se přes Vídeň a Štýrský Hradec. Tato trasa je vhodná jak pro cesty z Prahy a Čech, tak i pro startovní pozici v Brně nebo třeba Ostravě. V tomto případě trasa z Prahy do Záhřebu (přes Maribor) měří 680 km, z Brna je to pak 530 km. Zatímco při cestě z Prahy z dálnice D1 u Jihlavy uhneme na Znojmo, Hatě a dále na Vídeň, z Brna se můžeme vydat přes Mikulov nebo po D2 přes Břeclav-Poštornou. V současnosti je lepší druhá varianta, neboť stále není dokončen obchvat Poysdorfu. „Vídeňské“ trasy jsou pro cesty do Chorvatska nejčastější, ale mají také svá úskalí. Letos k nim budou patřit opravy na české D1, tradiční je překonávání vídeňského okruhu. Ošidným je také fakt, že většina trasy vede po dálnicích, tedy cesta je jednotvárná a pro řidiče únavná. Riziko mikrospánku či chyb z nepozornosti je dosti vysoké. Od Grazu je pak průběh trasy totožný s „lineckou“ variantou.

Rakousko-slovinská trasa byla nejpoužívanější, než Slovinci zavedli dosti drahé dálniční známky. Je tu ale možnost, jak se slovinským autostrádám vyhnout, tedy i ušetřit náklady. Ještě v Rakousku opustíme dálnici A9 na výjezdu 226 směr Mureck, odkud se vydáme směr slovinské město Lenart a dále pak na město Ptuj. Takto se vyhneme slovinské dálniční síti, konkrétně dálnicím A1 a A4 a za Ptuj se vydáme vstříc Záhřebu, bez toho, abychom potřebovali slovinskou dálniční známku. Problémem je, že se touto cestou vydává mnoho šetřivých turistů, takže úzké silnice, především ta na Lenart, jsou rok od roku ve stále horším stavu, navíc není nouze o zácpy a kolony. To platí především o úseku Ptuj – chorvatská hranice, do kterého ústí dálnice A4. Popojíždění v kolonách, drobné kolize s tím související jsou docela běžné, hlavně v exponované dny a časy. Zvláště v letní turistické sezóně a v dny výměny turnusů, tedy v sobotu ráno, je provoz směrem k Jadranu mimořádně silný.

Jedeme přes Maďarsko

„Maďarská“ varianta je výhodná pro ty, kteří na cestu do Chorvatska vyrážejí z Moravy nebo míří opravdu až úplně na jih, tedy na jižní pobřeží chorvatského Jadranu. Opět se zaměříme na Záhřeb jako cílovou křižovatku, z níž se pak cesty rozbíhají do svých jednotlivých destinací. První část cesty povede, kromě jednoho případu, do Bratislavy. Z Ostravy se do ní dostaneme přes Brno, ale nabízí se tu i možnost vydat se přes hranice na Bytčů a odtamtud pak po slovenské dálnici D1 přes Povážskou Bystricu a Trenčín do Bratislavy.

Posléze tu jsou dvě alternativy, „dálniční“ po autostrádách M1 a M7 kolem Budapešti, přes Nagykanizsu a dále do Záhřebu, což z Brna dělá zhruba 670 km nebo „nedálniční“. Tato trasa vede z Bratislavy do Záhřebu přes Mosonmagyaróvár, Csornu, Szombathely, Lendavu, Čakovec a měří z Brna 540 km. Část této trasy se dá využít, když se chceme vyhnout rakouským dálnicím a tunelům při cestě přes Vídeň. Z vídeňského okruhu se vydáme na Szombathely a dále na Lendavu a Čakovec až do Záhřebu. Maďarská „dálniční“ varianta po M1

a M7 se dá docela příjemně zkrátit mezi Györem a Székesfehérvárem. U prvního zmiňovaného města se sjede z dálnice M1 a u druhého se zase dostaneme na M7, aniž bychom se museli přiblížit Budapešti.

„Nedálniční“ varianta nicméně vede po okresních cestách, je tedy časově náročnější, i když výrazně kratší. Dá se tak dostat do Chorvatska bez toho, aby se kola vozu dotkla jakékoliv dálnice (když nepočítáme Česko či Slovensko, kde se jim ale dá vyhnout bez potíží také). Obě maďarské trasy však mají výhodu v tom, že se vyhneme přečpaným silnicím na objízdě trase ve Slovinsku i drahým dálničním značkám a tunelům v Rakousku i Slovinsku.

Pár rad na cestu

Do Chorvatska se dá dojet za devět i třeba dvacet hodin, záleží nejen na zvolené trase, ale i na době, kdy cestu podnikáme, a tedy i na dopravní situaci. Mnoho lidí má za to, že dopravní špičky a zácpy obejde ježděním v noci. Je to omyl, takto totiž uvažuje mnoho lidí, navíc dlouhé jízdy v noci jsou nebezpečnější. Mnohem lepší je naplánovat si cestu tak, aby se dalo jet v neděli, kdy je provoz opravdu slabší. Vůbec není od věci zjistit si při plánování cesty na jih termíny začátků sezony dovolených a prázdnin v Německu a Rakousku na webu www.schoolholidayseurope.eu. Dá se tak docela úspěšně předejít hororům na rakouských a slovinských silnicích.

Mnoho lidí se už od začátku cesty vidí na pláži, a proto spěchá, aby jim cesta zabrala co nejkratší čas z dovolené. Jenže ne každému dochází, že v letních vedrech, při jízdě po dálnicích hodně přes sto kilometrů za hodinu v hustém provozu nelze za volantem vydržet bez přestávek. Nejen kvůli bezpečnosti,

ale i kvůli zdraví je potřeba pravidelně zastavovat, opláchnout si obličej a ruce, protáhnout se, nebo si i krátce odpočinout. Pauzy potřebují i cestující, aby nebyli ospalí a malátní. Je mylná představa, že spící posádka je pro řidiče to nejlepší, protože má na řízení klid. Naopak, spící pasažéři uspávají i řidiče, navíc v případě mikrosnánku není nikdo, kdo by mohl zasáhnout.

Samozřejmostí je i dodržování pitného režimu. Nejlepší jsou čistá voda nebo minerálky. Ty nejen doplňují tekutiny v těle, ale i vypocené minerální látky. Za každých okolností by měla být ve voze dostatečná zásoba tekutin, při uvíznutí v zácpě na několik hodin není kde nakoupit pití a dehydratace se na letním slunci projeví velmi rychle, zvláště u dětí. Na letní cesty je ideální ovoce, je lehké, obsahuje přírodní cukry, osvěží a dodá energii. Jako krátkodobá pozitivní vzpruha zapůsobí i černý čaj či káva. Naopak obligátní řízky a podobné těžké pokrmy či různé slazené limonády mají za následek rychlejší nástup únavy.

Pamatujme, že chyby a problémy způsobené únavou přicházejí nejčastěji ke konci cesty, kdy se už spousta lidí soustředí spíše na vidinu pláže než na řízení. A na projevy únavy za volantem se v blízkosti letovisek často soustřeďuje i chorvatská policie, protože mnoho lidí nebezpečí podceňuje a jezdí nonstop. Pokud policisté vyhodnotí, že řidič svým stavem ohrožuje sebe i ostatní účastníky provozu, můžou dotyčnému zabavit řidičské oprávnění, a to až na osm dní.

Plánovače tras

Nejčastější a nejpoužívanější trasy do Chorvatska jsme už nastínili, ale ne každému můžou vyhovovat. Navíc je spousta těch, kteří vlastní cestu k Jadranu nevnímají jen jako nutné zlo, které je třeba ke slunným plážím překonat. Jednoduše je žádoucí každou cestu předem pořádně naplánovat a prostudovat. K tomu ideálně poslouží internetové plánovače. V každém případě bychom ale měli ke zjištěným parametrům cesty připočítat nějaké časové i vzdálenostní rezervy, třeba pro případ nečekaných objížděk, dopravních komplikací nebo kvůli neplánované změně trasy. Také musíme počítat s vyšší spotřebou paliva, neboť na dovolenou se vydáváme zpravidla ve více lidech s větší bagáží, kterou musí vůz odvézt. To se projeví jeho větší žíznivostí, než s jakou plánovače běžně počítají, nesmíme ani zapomenout na skutečnost, že pojedeme se zapnutou klimatizací a různými střešními boxy či přívěsy.

Internetových plánovačů tras je hned několik. Mnohdy toho umějí více než GPS navigace, navíc v nich najdeme podrobné mapy celé Evropy zdarma, což u mobilních zařízení není pravidlem. Také je dobré mít na cestu nějakou zálohu, takže vedle GPS navigace si s sebou můžeme vzít i vytištěný mapový itinerář vytvořený v plánovači.

U nás asi nejběžnější jsou mapové podklady mapy.cz, které mají v sobě zabudovaný i plánovač cest. Zahrnuje nejen automapy, ale i cyklomapy a mapy pro turisty. Protože jde o českou aplikaci, která existuje i pro mobilní zařízení, je dobré zadávat místa v zahraničí nikoliv česky, ale v originálním znění. Mapy.cz totiž neobsahují kompletní databázi českých ekvivalentů pro cizí místopisná pojmenování. Plánovač je schopen zobrazit délku trasy, čas příjezdu i dobu trvání, lze si volit průjezdní místa a celý itinerář je možné importovat do mobilních GPS zařízení ve formátu gpx.

Dalším plánovačem v češtině je Škoda Routeplanner na stránkách automobilky Škoda. Je velmi jednoduchý na ovládání a využívá mapových podkladů Googlu. Nabízí varianty tras podle nákladů nebo podle délky, dokáže tedy na základě spotřeby vozu a ceny paliva spočítat poměrně přesně, kolik by cesta měla stát. Je možné zvolit i variantu bez placených silnic a dálnic. Itinerář i s průjezdními body je možné si vytisknout, ale nenabízí export dat o trase do mobilních GPS zařízení.

Zajímavým plánovačem je i TomTom Route Planner (routes.tomtom.com). Disponuje totiž technologií IQ Routes, díky níž dokáže naplánovat trasu podle aktuálních podmínek na cestách v daném čase. Bere tedy v potaz aktuální dopravní situaci, uzavírky, práce na silnicích atd. Tyto informace však nejsou k dispozici pro všechny země. Trvání cesty také počítá podle aktuálně reálných rychlostí na komunikacích, takže podle toho zvolí i nejrychlejší trasu. Dokáže tedy vypočítat nejrychlejší trasu cesty a stanovit její přesné trvání a dobu příjezdu v závislosti na denní době a dni v týdnu. Počítá dokonce s takovými faktory, jako jsou semaforey, kruhové objezdy, retardéry atd. Výhodou je i lokalizace v češtině.

K dispozici je také plánovač Here na map24.com. Rovněž je v češtině a obsahuje i přehled dopravní situace, uzavírek, havárií nebo prací na silnicích. Při výpočtu trasy s nimi však nedokáže počítat, ale nabízí možnost vypuštění placených úseků a volbu předpokládané rychlosti na různých typech silnic. Určitě musíme zmínit i jeden z nejpoužívanějších plánovačů, především v zahraničí, a to Via Michelin (viamichelin.com). Rozhraní není v češtině, ale je srozumitelné a jasné a rozeznává česká topografická pojmenování. Plánovač nabízí několik typů tras zvolených pro výchozí a cílové body - nejrychlejší, nejkratší, vyhlídkovou nebo jinak také objevnou a ekonomickou. Výsledný itinerář podává informace nejen o délce a času trasy, ale i kolik bude stát spotřebované palivo, kolik stojí dálniční známky, mýtné atd. Data je možné exportovat do GPS navigací. Plánovač zobrazuje i zajímavá historická místa, hotely a restaurace podobně jako mapy.cz.

Na cestu musí být připravené i auto

Aby cesta proběhla bez komplikací a podle představ, samozřejmě nestačí ji jen pečlivě naplánovat, dělat během ní pravidelné zastávky a mít s sebou dostatek občerstvení a tekutin. Také auto musíme před cestou připravit. Předně musí mít povinnou výbavu a náhradní součástky. V autě tedy nesmí chybět lékárnička, zvedák, sada montážních klíčů, náhradní kolo nebo opravná sada s kompresorem, tažné lano, náhradní žárovky a pojistky atd.

Před cestou zkontrolujeme stav pneumatik, hloubku vzorku a také správné nahuštění. Velká část řidičů vyráží na dovolenou s podhuštěnými pneumatikami, které výrazně zhoršují jízdní vlastnosti vozu a jeho ovladatelnost. Navíc samozřejmě přinášejí vyšší spotřebu paliva. Než vyrazíme, také zkontrolujeme stav provozních kapalin – oleje v motoru a posilovači řízení, brzdové kapaliny, chladicí kapaliny v chladiči, nádoby ostřikovačů. Je dobré vzít si s sebou i olej odpovídajícího typu na dolití, při velké zátěži dokáže

motor spotřebovat značné množství oleje, což může mít fatální následky. Stejně důležité je zkontrolovat celý chladič, zda v něm nejsou nějaké trhliny či poškození a nezapomeneme ani na ventilátory chladiče.

Pokud máme delší cestu naplánovanou v době, kdy se blíží čas pravidelné servisní prohlídky, je určitě lepší nechat ji udělat před ní. Předejdeme tak možným poruchám, nová olejová náplň motor také lépe ochrání. Nechat si zkontrolovat brzdový systém, vůle v podvozkových částech a stav výfuku rovněž ničemu neublíží, právě naopak, zvláště když se do Chorvatska budeme vydávat přes horské úseky v Rakousku a Slovinsku. Bezpodmínečně bychom si měli v parném létě nechat před dlouhou jízdou do zahraničí zkontrolovat stav a funkci klimatizace, popřípadě vyměnit chladicí náplň.

Na co si dávat pozor – omezení, zákazy, pokuty

■ Rychlostní limity – Chorvatsko

Stejně jako u nás i v Chorvatsku platí povinnost mít za jízdy ve dne rozsvícená potkávací světla. Co se týče rychlostních limitů, zůstávají i pro letošek podobné jako v našich končinách, tedy na dálnici činí rychlostní limit 130 km/h, na rychlostních silnicích 110 km/h, na běžných silnicích mimo obce 90 km/h a v obci 50 km/h. Zvláštností jsou rychlostní limity nižší o 10 km/h pro řidiče ve věku od 18 do 24 let, tedy na dálnici 120 km/h, mimo obec 80 km/h, ale v obci taktéž 50 km/h. Chorvatsko má ještě jednu specifičnost, na kterou musíme myslet. Živičný povrch tamějších silnic má poněkud jiné složení, než jsme zvyklí u nás, což má za následek, že za mokra a deště se vozovky mění v kluziště. Nejzákladnější překvapení chorvatské cesty řidičům chystají při jemném mrholení a vysoké vlhkosti vzduchu. Naopak pozitivní je zákaz stavebních prací na dálnicích během turistické sezony, tedy po 15. červnu nehrozí (až na výjimečné případy speciálně povolené chorvatskými úřady) situace podobné těm, které známe z naší D1.

■ Rychlostní limity – Rakousko

U našich jižních sousedů platí omezení rychlosti na dálnicích stejné jako u nás, tedy 130 km/h. Po běžných silnicích mimo obce se smí jet maximálně 100 km/h, mezi značkami označujícími začátek a konec obce pak 50 km/h. Pro automobily s přívěsy nad 750 kg platí mimo obec nejvyšší rychlost 80 km/h, na dálnicích pak 100 km/h. Výjimkou jsou lokální omezení na 30 km/h ve Štýrském Hradci (Graz). I v Rakousku se svítí přes den a celoročně. Letos však na řidiče čeká několik změn. Ve Štýrsku na několika úsecích dojde na podzim ke snížení rychlostního limitu ze 130 km/h na 100 km/h. Týká se to dálnice A12 mezi Kufsteinem a Zirlem a mezi Karröstenem a Zamsem. Se stejným snížením se setkáme i na Brennerské dálnici A13 mezi Innsbruckem a Schönbergem. Na dálnici A1 mezi exity Salzburg-Nord a Knoten bude snížena rychlost ze 130 km/h na 80 km/h v závislosti na kvalitě ovzduší a počasí v okolí.

■ Rychlostní limity – Slovinsko

Také ve Slovinsku je povinností svítit za dne a po celý rok. Rychlostní limity jsou stejné, jako u nás, jen na rychlostních komunikacích platí omezení na 100 km/h. Po dálnici se smí s přívěsem jet maximálně 80 km/h, stejně tak i na běžných komunikacích.

■ Rychlostní limity – Maďarsko

Ani v Maďarsku nejsou rychlostní limity příliš odlišné od našich. Na dálnicích je dovoleno jet maximálně 130 km/h, na rychlostních komunikacích 110 km/h, po silnicích mimo obec 90 km/h a v obci 50 km/h. S přívěsem se po dálnici smí jet maximálně osmdesátkou, po silnicích pak o deset kilometrů pomaleji.

<i>Rychlostní limity v jednotlivých zemích</i>				
	<i>Dálnice</i>	<i>Rychlostní silnice</i>	<i>Silnice v obci</i>	<i>Silnice mimo obec</i>
Rakousko	130 km/h	130 km/h	50 km/h	100 km/h
Slovinsko	130 km/h	100 km/h	50 km/h	90 km/h
Maďarsko	130 km/h	110 km/h	50 km/h	90 km/h
Chorvatsko	130 km/h (120 km/h do 24 let)	110 km/h (100 km/h do 24 let)	50 km/h	90 km/h (80 km/h do 24 let)

Cesta k Jadranu má svá úskalí v podobě různých postihů a pokut, jestliže nedodržíme pravidla daných zemí. V takovém Rakousku se trestné činy a provinění sčítají, úřady tak mohou po třech přestupcích zakázat řízení až na 3 měsíce, samozřejmě to doprovázejí tučné pokuty. Za nezapnuté bezpečnostní pásy policisté účtují 35 eur, za překročení rychlosti v obci o 20 km/h už sazba sahá až k 726 eurům, o více než 30 km/h se může pokuta vyšplhat ke 2180 eurům, přičemž ji doprovází i zabavení řidičského oprávnění na tři měsíce, pokud policie uzná řidičovo jednání za zvlášť nebezpečné pro okolí.

Alkohol za volantem se u řidičů začátečníků netoleruje vůbec, s řidičskými zkušenostmi přesahujícími dva roky je pak limit půl promile. Nicméně při překročení jsou pokuty drakonické. Pokud zkouška prokáže alkohol v krvi do osmi desetin promile, můžeme očekávat postih od 300 do 3700 eur. Při opakovaném prohřešku tohoto druhu přichází navíc zabavení řidičáku na tři týdny. Nad osm desetin promile už řidičák zůstává v moci policie minimálně na celý měsíc, nad 1,12 promile to jsou už 4 měsíce a nad 1,16 pak nejméně na půl roku. Za používání mobilu při řízení na místě zaplatíme 50 eur, za jízdu bez dálniční známky ihned 120 eur, ve správním řízení to však může být až 3 tisíce eur.

Nesmíme zapomenout, že v Rakousku je povinností mít ve voze po ruce výstražnou reflexní vestu nebo přehoz. Ty musí být oranžové (nebo červené či žluté) s bílými reflexními pruhy. Pokud musíme zastavit například na dálnici kvůli poruše, už ji musíme mít na sobě při vystupování z vozu. Jestliže ji řidič nemá ve voze po ruce, policie mu může udělit pokutu hned dvakrát za to, že vestu ve vozidle nemá a za to, že ji nepoužil.

Ve Slovinsku jsou bezpečnostní výstražné vesty požadovány dokonce pro celou osádku vozu. Obecně jsou pokuty ve Slovinsku ještě vyšší než v Rakousku, například za nezapnuté bezpečnostní pásy je sazba 120 eur, stejně tak za používání mobilního telefonu za jízdy. Pro cesty přes Slovinsko s přívěsem je nutné mít pro něj s sebou i druhý výstražný trojúhelník. Při překročení rychlosti o více než 10 km/h v obci čeká řidiče pokuta ve výši 80 eur, pokud je to o více než 20 km/h, už je to 500 eur, nad 30 km/h pak přichází postih minimálně tisíc eur a odebrání řidičského průkazu. U rychlostních přestupků mimo obce jsou sazby nižší, při překročení limitu o 30 km/h to dělá minimálně 380 eur, odebrání řidičáku ale následuje také.

Pokuta za užití dálnice bez platné dálniční známky nebo zcela bez dálniční známky je 350 až 800 EUR. Jestliže řidič odmítne zaplatit pokutu na místě, můžou policisté zabavit osobní doklady až do jejího uhrazení. Co se týče tolerance hladiny alkoholu v krvi, tak praxe je stejná jako v Rakousku, s řidičskými zkušenostmi nad dva roky je tolerance půl promile, pod ně je nulová. Pro řidiče začátečníka tak i sebemenší nadýchané množství znamená pokutu 180 eur. Nad půl promile už je to pro kohokoliv 450 eur, nad 1,1 promile nebo v případě odmítnutí dechové zkoušky pokuta činí 950 eur s možným odebráním řidičáku.

V Maďarsku se pokuty platí v místní měně, policisté cizí peníze zpravidla odmítají, stejně tak i platební karty, takže se můžeme dostat do nepříjemných situací. K alkoholu panuje nulová tolerance, přičemž při nadýchání do osmi desetin promile následuje pokuta ve výši 100 tisíc forintů, nad tuto hranici už je to 200 tisíc a více. Překročení rychlosti o 10 km/h bude stát nejméně 60 tisíc forintů, o 30 km/h už je to minimálně 300 tisíc forintů a možnost odebrání řidičáku. Telefonování za volantem přijde hříšníka na 30 tisíc forintů, stejnou částkou můžou policisté odměnit i nezapnuté pásy. Pokud ovšem pokutu nezaplatíme na místě a přestupek je projednáván v přestupkovém řízení, může se její výše vyšplhat až na dvojnásobek. Policie také smí zadržet vozidlo do doby, než bude pokuta, resp. finanční garance, uhrazena.

Ani v Chorvatsku nečekejme nějaké přívětivé postihy za přestupky a porušení zákona. A rozsahy sazeb jsou vpravdě široké, například za překročení rychlosti v obci se pohybují od 300 do 15 tisíc kun, tedy od zhruba 1700 do 50 tisíc korun. Pokud řidič jede v obci rychleji o více než 20 km/h, než je stanovený limit, musí si připravit 2 tisíce kun, o 30 km/h je to za 5 tisíc kun, o 50 km/h to pak dělá až oněch zmiňovaných 15 tisíc kun. Za telefonování mobilem při řízení a za nezapnuté pásy je sazba 500 kun. Jestliže má řidič pro řízení motorového vozidla předepsané brýle, měl by je opravdu mít na nose, protože mu jinak hrozí zabavení řidičáku.

Také v Chorvatsku existuje tolerance k přítomnosti alkoholu v krvi ve výši půl promile. Ovšem jen u řidičů starších 25 let, u mladších je nulová, a pokud jsou přistiženi, hrozí jim pokuta ve výši 700 kun. Do jednoho promile se pak sazba pohybuje od jednoho do dvou tisíc kun, do 1,15 promile je to až 5 tisíc, nad tuto hranici to může být opět až 15 tisíc kun nebo trest odnětí svobody v délce 60 dnů, a to i v případě odmítnutí testu na alkohol. Stejný postih hrozí i pro řízení pod vlivem drog. Chorvatská policie může zadržet i řidičské oprávnění, pokud uzná za vhodné, až na 8 dní za řízení pod vlivem alkoholu a drog, za jízdu bez brýlí, řízení ve stavu fyzického vyčerpání nebo se zdravotními potížemi atd.

Poplatky, dálniční známky, mýta, ceny pohonných hmot

Jak jsme si už nastínili, na cestě do Chorvatska se bez použití dálnic (až na jednu variantu „maďarské“ cesty) neobejdeme. To s sebou nese nutnost platit za dálniční známky, v Chorvatsku samém pak neunikneme mýtu.

■ Chorvatsko

Na dálnicích v Chorvatsku se používá dvojího způsobu placení mýtného, a to tzv. způsobu otevřeného a způsobu uzavřeného. První se využívá na silničních objektech, jako jsou mosty nebo tunely a na kratších úsecích dálnic a v takovémto případě se mýtná částka platí ihned před vjetím do placeného prostoru. Uzavřený systém je zaveden na většině ostatních dálnic. Při vjezdu na placený úsek si řidič vyzvedne na mýtnici kartu, na jejímž základě pak při výjezdu z něj zaplatí příslušný poplatek. Mýtné je možné platit hotově, a to i v cizích měnách, nebo platebními kartami. Třetí způsob placení představuje elektronické mýtné ENC. Výhodou předplaceného elektronického mýtného je, že pro vozy jím vybavené jsou na mnoha úsecích vyhrazeny speciální mýtné brány, takže se díky tomu dá poměrně snadno vyhnout frontám.

K placení elektronického mýtného ENC slouží speciální přístroj, který stojí 122 kun (tedy asi 470 korun). Dříve se elektronické mýtné vyplatilo i pro jednorázové cestovatele, protože provozovatel chorvatských dálnic nabízel zařízení k některým zvýhodněným balíčkům zdarma. Při ceně 122 kun se však pro jednu cestu do Chorvatska a zpět již elektronické mýtné nevyplatí. Jestliže ale jezdíme do Chorvatska častěji, pak je to určitě zajímavá alternativa, a to i z toho důvodu, že přístroj je přenositelný. Je možné si jej tedy půjčit od známých či přátel, kteří si jej už pořídili a jen jim po cestě proplatit výši zaplaceného mýtného.

Dobíjení kreditu do ENC systému (tedy do oné krabičky) je poměrně snadné. Na webové adrese www.prodaja.hac.hr nebo www.enc.arz.hr (podle toho u jakého provozovatele jsme ENC přístroj pořídili) se registrujeme, zadáme uživatelské jméno a heslo, které dostaneme při nákupu zařízení a za použití platební karty nabijeme kredit on-line. ENC krabička se dá pořídít na většině mýtných bran v Chorvatsku.

Obecně se dá říci, že za projetí 100 km po chorvatské dálnici zaplatíme asi 40 kun. Orientační poplatky pro osobní vozy na vybraných dálničních úsecích v Chorvatsku pro letošek si můžete prohlédnout níže:

<i>Záhřeb – Osijek</i>	<i>122 kuny</i>
<i>Záhřeb – Goričan</i>	<i>42 kun</i>
<i>Záhřeb – Bregana</i>	<i>6 kun</i>
<i>Záhřeb – Split</i>	<i>174 kuny</i>
<i>Záhřeb – Dubrovnik</i>	<i>228 kun</i>
<i>Záhřeb – Macelj</i>	<i>48 kun</i>
<i>Rupa – Rijeka</i>	<i>8 kun</i>
<i>Most na ostrov Krk</i>	<i>35 kun</i>
<i>Rijeka – Záhřeb</i>	<i>70 kun</i>

Pátevní trasou pro celé chorvatské pobřeží je dálnice A1 vedoucí ze Záhřebu přes Split směrem k Dubrovniku, kde bude také za pár let končit. Zatím se dá po A1 a návazné komunikaci s jistotou dostat až k pobřežnímu městu Ploče, což je asi 483 km, za které zaplatíme 228 kun. Určitou alternativou je tzv. Jadranská magistrála, neboli silnice D8, která propojuje pobřežní oblasti celého Chorvatska. Cestování po ní je bezplatné, ovšem je to náročná trasa plná ostrých zatáček a překonávání členitého pobřeží, která byla vystavěna už v 50. a 60. letech minulého století. Hodí se pro dobrodružnější povahy, které nespěchají na svá zamluvená lehátka v některém letovisku. Přejezd na známý ostrov Pag je bez poplatku, dá se tam dostat za určitý obnos i trajektem, jako na jiné ostrovy bez pozemního spojení.

■ Rakousko

Co se týče dálničních známek v Rakousku, tak ty pro rok 2015 nepatrně podražily. Desetidenní pro osobní automobil do 3,5 tuny nyní přijde na 8,70 eura, dvouměsíční na 25,30 eura, roční pak na 84,40 eura.

■ Slovinsko

Ve Slovinsku platí novinka v kategorizaci automobilů a dálničních známek. Nově se rozlišuje výška vozu nad přední nápravou. Pro osobní automobily s výškou do 130 cm a vahou do 3,5 tuny je určena sedmidenní známka za 15 eur, měsíční za 30 eur a roční za 120 eur. Vozy s výškou nad 130 cm a vahou do 3,5 tuny, tedy například standardní osobní dodávky, vozy MPV či SUV, pak mají sedmidenní známku za 30 eur, měsíční za 60 eur a roční za 220 eur. Pozor na počty dní. Například sedmidenní známka je platná 7 kalendářních dní, to znamená, že známka zakoupená kdykoliv prvního dne v měsíci platí do půlnoci sedmého dne v měsíci (nikoliv osmého).

■ Maďarsko

I v Maďarsku jsou dálniční úseky zpoplatněny pomocí dálničních známek. Pro letošek týdenní známka pro osobní vozy do 3,5 tuny stojí 2975 forintů, měsíční 4780 forintů a roční 42 980 forintů. I maďarská nejlevnější známka má specifickou platnost. Přestože se jmenuje týdenní, platí devět dní (přesněji řečeno do půlnoci na konci desátého dne od počátku platnosti).

<i>Cena roční dálniční známky za 1 km dálniční sítě</i>			
<i>Země</i>	<i>Síť (km)</i>	<i>Cena (EUR)</i>	<i>Cena za km</i>
Rakousko	2183	84,4	0,039
Slovinsko	606	120	0,181
Maďarsko	1097	140	0,128
Slovensko	667	50	0,075
Česko	1234	57	0,046

Přehled cen pohonných hmot			
Země	benzín	nafta	LPG
Česko	31,36 Kč	31,29 Kč	15,60 Kč
Rakousko	1,220 €	1,170 €	0,75 €
Slovinsko	1,321 €	1,221 €	0,65 €
Chorvatsko	9,68 kn	8,99 kn	4,88 kn
Maďarsko	333,39 Ft	349,55 Ft	223,20 Ft
Slovensko	1,286 €	1,182 €	0,66 €

Ceny platné k 1. 4. 2015

Kam se obrátit, jaké doklady mít s sebou

Na cestu do Chorvatska budeme bezpodmínečně potřebovat kromě osobních dokladů platný řidičský průkaz, technický průkaz od vozidla a potvrzení o pojištění vozu, tedy tzv. zelenou kartu. Jestliže cestujeme vypůjčeným vozem, pak je nutné mít pro rakouské policisty potvrzení o zapůjčení, a to v němčině či alespoň v angličtině. Pro případ nehody v Chorvatsku je dobré mít s sebou i evropskou zprávu o dopravní nehodě.

Jestliže si budeme chtít pronajmout v Chorvatsku či Slovinsku automobil, budeme k tomu potřebovat mezinárodní řidičský průkaz a kreditní kartu kvůli depozitu. Před cestou je také dobré informovat se u své pojišťovny, jak dalece pokrývá naše pojistka mimořádné události a jaké můžeme čekat asistenční služby či pomoc v nouzi. Nějaké jednorázové cestovní připojištění určitě není na škodu. Je třeba také mít na paměti, že děti cestující s rodiči nestačí mít zapsané v cestovním dokladu. Každé dítě by mělo mít svůj vlastní cestovní doklad.

Důležitá čísla a kontakty:

■ **Rakousko:**

Evropské tísňové volání: 112
Policie: 133
Hasiči: 122
Záchranná služba: 144
Horská služba: 140
Poruchová služba ÖAMTC: 120
Poruchová služba ARBÖ: 123

■ **Slovinsko:**

Evropské tísňové volání: 112
Policie: 113
Hasiči a záchranná služba: 112
Autoklub AMSZ - tel: 1987

■ **Chorvatsko:**

Evropské tísňové volání: 112
Policie: 192
Hasiči: 193
Záchranná služba: 194
Autoklub HAK: 1987
Dopravní informace a stav provozu na silnicích: 062 777 777

■ **Velvyslanectví České republiky v Záhřebu**

Radnička cesta 47/VI, 10 000 Zagreb
Tel.: +385 1 617 7246, +385 1 619 2105, +385 1 619 2112, konzulární odd. +385 1 619 2116, 2119
Nouzová linka: +385 9 1612 1533
E-mail: zagreb@embassy.mzv.cz

■ **Konzulární jednatelství ve Splitu**

Obala H.N.P.5/III (Riva), 21 000 Split
Tel.: +385 2 134 4866
Nouzová linka: +385 9 1612 1660
E-mail: consulate.split@mzv.cz

■ **Konzulární jednatelství v Rijece**

Trg. 128. brigade Hrvatske vojske 4, 51 000 Rijeka
Tel.: + 385 5 121 2515
Nouzová linka: + 385 9 1612 1560
E-mail: consulate.rijeka@mzv.cz
Konzulární jednatelství v Rijece je v provozu během letní turistické sezóny od června do září, od pondělí do pátku 9.00 –12.00.